مجله علوم پزشکی رازی دوره ۲۹، شماره ۱۰، دی ۱۴۰۱ http://rjms.iums.ac.ir

مقاله پژوهشی

اعتباریابی استانداردهای رشدی سنجش مهارت‌های شناختی، جسمی– حرکتی، زبان و سوادآموزی، رویکرد به یادگیری و اجتماعی– رفتاری– هیجانی کودکان ۳ تا ۴ سال

نسرین انصاری: دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی کودکان استثنایی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

الهه محمد اسماعیل: استادیار، پژوهشکده کودکان استثنایی، تهران، ایران (* نویسنده مسئول) el_moh_es@yahoo.com

مهناز استکی: استادیار، گروه روانشناسی کودکان استثنایی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

احمد رمضانی: استادیار، پژوهشکده کودکان استثنایی، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: اهمیت و ضرورت وجود استانداردهای رشدی برای کودکان به جهت ارزیابی آنان در حیطه‌های مختلف رشدی و آگاهی از نقاط قوت و ضعف آنان به وضوح مشخص شده است، بنابراین هدف از این پژوهش، تدوین مقیاس سنجش تحولی توانمندی‌های رشدی در حیطه‌های شناخت، زبان و سوادآموزی، رویکردی به یادگیری، جسمی– حرکتی، اجتماعی– رفتاری– هیجانی کودکان ۳ تا ۴ سال و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه‌ها در شهر تهران بود.

روش کار: جامعه آماری شامل کلیه کودکان ۳ تا ۴ ساله شهر تهران و حجم نمونه در هر حیطه رشدی ۱۰۰ کودک و مربیان و والدین بود که از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای و ماتریسی در مهدکودک‌ها به دست آمد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاکی از آن بود که رابطه مثبت و معناداری بین مقیاس شناخت و خرده مقیاس‌های منطق، حساب، علوم و مطالعات بین مقیاس جسمی– حرکتی و خرده مقیاس‌های مهارت‌های حرکتی درشت و مهارت‌های حرکتی ریز، بین مقیاس رویکرد به یادگیری و خرده مقیاس‌های کنجکاوی و علاقه، پایداری توجه، تعمق و خلاقیت بین مقیاس زبان و سوادآموزی با خرده مقیاس‌های زبان درکی یا دریافتی، زبان بیانی، خواندن و نوشتن و بین مقیاس هیجانی–رفتاری–اجتماعی با خرده مقیاس‌های خود پنداره، خودتنظیمی، تعامل باهم سالان و بزرگ سالان و با رفتار اجتماعی وجود دارد که نشان‌دهنده روایی سازه مقیاس (از نوع همسانی درونی) است. همچنین یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد؛ پایایی مقیاس شناخت برابر با ۰/۹۴، پایایی مقیاس جسمی–حرکتی برابر با ۰/۷۴، پایایی مقیاس کل رویکرد به یادگیری برابر با ۰/۸۵، پایایی مقیاس زبان و سوادآموزی برابر با ۰/۹۳ و در مقیاس هیجانی–رفتاری–اجتماعی برابر با ۰/۸۵ به دست آمد که بیانگر پایایی مطلوب مقیاس است.

نتیجه‌گیری: با توجه به روایی و پایایی مناسب سیاهه‌های مطالعه پیشنهاد می‌گردد که برای ارزیابی مهارت‌های رشدی شناختی، زبان و سوادآموزی، جسمی- حرکتی، رویکردی به یادگیری، اجتماعی– رفتاری– هیجانی کودکان ۳ ـ ۴ سال در مناطق و فرهنگ‌های مختلف ایران از این سیاهه استفاده گردد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

کلیدواژه‌ها

مهارت‌های رشدی شناختی،

جسمی- حرکتی،

رویکردی به یادگیری

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲

شیوه استناد به این مقاله:

Ansari N, Mohammad Ismail E, Esteki M, Ramezani A. Validation of Developmental Standards for Measuring Cognitive, Physical-Motivation, Language and Literacy Skills, Approach to Learning and Social-Behavioral-Emotional Skills of 3-4 Year Old Children. Razi J Med Sci. 2023;29(10):337-346.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

Razi Journal of Medical Sciences. 2023;29(10):337-346. http://rjms.iums.ac.ir

Original Article

Validation of Developmental Standards for Measuring Cognitive, Physical-Motivation, Language and Literacy Skills, Approach to Learning and Social-Behavioral-Emotional Skills of 3-4 Year Old Children

Nasrin Ansari: PhD Student, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
Elaheh Mohammad Esmail: Assistant Professor, Exceptional Children's Research Institute, Tehran, Iran (*Corresponding author) el_moh_es@yahoo.com
Mahnaz Esteki: Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
Ahmed Ramezani : Assistant Professor, Exceptional Children's Research Institute, Tehran, Iran

Abstract

Background & Aims: Today, many thinkers consider the years before elementary school to be the most fruitful years for education and learning. They believe that a young child learns at a faster rate than he will be able to later and his early mental connections and associations are so stable that in the following years such it does not last. In most cases, preschool children's growth is unbalanced in different growth areas, so growth in one area may be faster than growth in other areas. In addition, children's growth is irregular in most cases. For example, a child may not make much progress in a relatively long period in the field of development, and after that, almost overnight, he will reach sufficient maturity in a series of skills or show more mature characteristics. Also, the growth of children is strongly influenced by the environment, and the settings in which children of this age live are very variable. Family, recreational and educational environments of young children are very different according to the values and characteristics that are strengthened in them; therefore, the skills, abilities, and characteristics that this group of children show may be caused by environmental influences before it is an indication of their abilities. All these factors contribute to the increase of individual differences between children, differences that specialists in the field of preschool and early childhood education acknowledge should be anticipated and considered valuable. The existence of these individual differences between children does not have much effect on the dissemination of standards that show similar expectations of children's development or are even designed to lead to more uniform outcomes in children. A child's growth begins before birth and continues throughout life. In the early years of development, the child's brain connections become very complicated, and the interference of these connections can have long-term effects on his development. At the beginning of birth, babies are actively involved in discovering and learning their surroundings due to adequate nutrition and a rich environment. The sensitive period for most human abilities ends before elementary school and reaches a lower sensitivity of brain neurons. Abilities such as vision, hearing, emotional control, and methods of responding to stimuli reach the lowest level of brain sensitivity at the end of early childhood. Other areas of development, such as language development, numerical and mathematical skills, and social skills, have the highest level of brain sensitivity in this period compared to other periods of life. Also, at birth, the size of a baby's brain is one-quarter of an adult's brain, but by the age of three, this size is three times. It becomes its initial size and this brain size growth is closely related to the amount and quality of its interactions with the environment and different experiences. By summarizing the results of research and studies, it can be concluded that physical-motor, cognitive, social-emotional, behavioral, and learning approaches are not separate from each other, and one should pay attention to all aspects of the child's development and consider the child's personality as a whole. Many environmental factors affect the child's development in the early years of life. Around the world, increasing attention is being paid to the importance of the early years of childhood, with an emphasis on the development and use of developmental and learning standards. Advanced countries develop accurate growth indicators for their children and use them for educational planning. The need for this category is also felt in our country. In our society, children are mostly screened in terms of development and by doctors, not in terms of evolution (cognitive growth and learning); Therefore, considering the importance and necessity of the existence of developmental standards for children to evaluate them in different developmental areas and to know their strengths and weaknesses to provide timely interventions to reach their maximum developmental potential, the purpose of this research is to validate developmental standards for children aged It is 3 to 4 years.

Keywords
Cognitive,
Physical-Motion
Developmental Skills,
An Approach to Learning

Received: 05/11/2022
Published: 02/01/2023

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

Methods: The research method was a descriptive-correlational research design and applied research in terms of purpose. The statistical population includes all 3-4 year old children in Tehran. The sample size in each growth area is 100 children aged 3 to 4 years and their teachers and parents, which was obtained through cluster and matrix sampling in kindergartens. The sample was selected from 5 geographical regions according to the economic, social, and cultural characteristics of Tehran, including northwest and east, southwest and east, and the center (regions 3, 5, 6, 14, 16). The data collection tool includes scales for measuring developmental capabilities in cognitive, language, and literacy domains, an approach to learning, physical-motor, and social-behavioral-emotional for 3 to 4-year-old children, which was developed using the standards available in different countries. These scales include the following: the developmental standards of different American states, including the developmental standards of Washington (2012), which has five areas of cognition, language, and literacy, an approach to learning, physical-motor, social-behavioral-emotional, and Nebraska developmental standards (2018). Which have seven fields science, mathematics, creativity, language, physical-motor, approach to learning, and social-emotional. Data analysis including descriptive statistics and validity assessment through content, formal and cultural validity, and validity check through the validity of assessors, internal consistency of the instrument, Cronbach's alpha, and retesting were determined by correlation method.

Results: The findings of the research indicated that there is a positive and significant relationship between the cognition scale and the subscales of logic, arithmetic, science, and studies, between the physical-motor scale and the subscales of gross motor skills and fine motor skills, between the approach to learning scale and the subscales Curiosity and interest, stability of attention, contemplation and creativity between the language and literacy scale with the subscales of receptive or receptive language, expressive language, reading and writing and between the emotional-behavioral-social scale with the subscales of self-concept, self-regulation, interaction with peers and adults and with social behavior, which indicates the construct validity of the scale (of internal consistency). Also, the research findings show; The reliability of the cognitive scale is equal to 0.94, the reliability of the physical-motor scale is equal to 0.74, the reliability of the total approach to learning scale is equal to 0.85, the reliability of the language and literacy scale is equal to 0.93 and in the emotional-behavioral-social scale It was equal to 0.85, which indicates the optimal reliability of the scale.

Conclusion: In this research, the difficulty coefficient (the percentage of respondents to each question based on a three-level spectrum) is presented. The findings of the research indicate that the difficulty coefficient of the physical-motion scale (the percentage of answers to each question option) in the area of gross motor skills and fine motor skills is 29 at the yes level; therefore, the difficulty coefficient of the physical-motion scale questions shows the moderate to high ease of the questions. In questions about the approach to learning at the level of curiosity and interest, the questions are in the yes range. In the field of attention stability, the difficulty coefficient of most questions is at the yes level. The area of creativity and the area of contemplation is at the level of Yes; therefore, the difficulty coefficient of the approach to learning questions shows the medium to high ease of the questions. The difficulty coefficient of language and literacy scale questions, comprehension language, and expressive language questions is in the yes criterion. The reading difficulty coefficient is sometimes at the yes level and the questions of the writing area are at the yes level, except questions 50, 52, and 54. In general, it can be said that the difficulty coefficient of the language and literacy scale questions shows the average to high ease of the questions. In social-emotional questions in the behavioral domain of self-concept, self-management, and social behavior, the difficulty coefficient of most of the questions is at the yes level, therefore, the difficulty coefficient indicates the medium to high ease of the questions; Therefore, based on the findings of the research on the difficulty factor of the questions, the majority of the questions indicate the medium to high ease of the questions. In explaining the findings of the research, it can be stated that the list has high reliability in all areas, this proves the reproducibility of this list in society. It shows that it is consistent with similar foreign and domestic studies. Because reliability is a necessary condition for validity. In other words, if a measure does not have reliability, it cannot show the correct and real value of a phenomenon; Considering the appropriate validity and reliability of the list of cognitive, language and literacy, physical-motion, approach to learning, social-behavioral-emotional developmental skills, it is suggested that to evaluate the developmental skills of cognitive, language and literacy, physical-motor, approach to learning, social-behavioral-emotional children of 3-4 years old in different regions and cultures of Iran should use this list.

Conflicts of interest: None
Funding: None

Cite this article as:

Ansari N, Mohammad Ismail E, Esteki M, Ramezani A. Validation of Developmental Standards for Measuring Cognitive, Physical-Motivation, Language and Literacy Skills, Approach to Learning and Social-Behavioral-Emotional Skills of 3-4 Year Old Children. Razi J Med Sci. 2023;29(10):337-346.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

مقدمه

امروزه بسیاری از اندیشمندان سال‌های پیش از دبستان را پرثمرترین سال‌ها برای آموزش و یادگیری می‌دانند و معتقدند که کودک خردسال با سرعتی بیشتر ازآنچه بعدها خواهد توانست یاد می‌گیرد و ارتباطات و تداعی‌های ذهنی اولیه او از چنان پایداری برخوردارند که در سال‌های بعد چنین دوامی ندارد (۱). در بیشتر موارد رشد کودکان پیش‌دبستانی در حیطه‌های رشدی گوناگون نامتوازن است، به‌طوریکه رشد در یک حیطه ممکن است از رشد در حیطه‌های دیگر سریع‌تر باشد. افزون بر این، رشد کودکان در اغلب موارد نامنظم است (۲). به عنوان مثال ممکن است کودکی در یک دوره زمانی نسبتاً طولانی دریک حیطه‌ی رشد پیشرفت چندانی نداشته باشد و پس از آن تقریباً یک‌شبه در یک‌رشته از مهارت‌ها به چیرگی کافی برسد یا ویژگی‌های پخته‌تری از خود نشان دهد. همچنین رشد کودکان سخت تحت تأثیر محیط است و محیط‌هایی که کودکان این سنین در آن بسر می‌برند بسیار متغیر است. محیط‌های خانوادگی، تفریحی و تحصیلی کودکان خردسال با توجه به ارزش‌ها و ویژگی‌هایی که در آن‌ها تقویت می‌شوند، بسیار متفاوت‌اند (۳). از این‌رو مهارت‌ها، توانایی‌ها و ویژگی‌هایی که این دسته از کودکان نشان می‌دهند ممکن است پیش از آنکه نشانگر توانایی‌های آن‌ها باشد برخاسته از تأثیرات محیطی باشد (۴). تمامی این عوامل به افزایش تفاوت‌های فردی بین کودکان دامن می‌زنند، تفاوت‌هایی که متخصصین حیطه آموزش‌وپرورش پیش‌دبستانی و خردسالی اذعان می‌کنند که باید پیش‌بینی شده و ارزشمند تلقی شوند. وجود این تفاوت‌های فردی بین کودکان در اشاعه استانداردهایی که انتظاراتی همسان از رشد کودکان را نشان می‌دهد یا حتی به این منظور طراحی شده که به پیامدهای یکنواخت‌تری در کودکان منجر گردد، تأثیر چندانی ندارد (۵). رشد کودک از دوران قبل از تولد آغازشده و در طول زندگی ادامه پیدا می‌کند. در سال‌های اولیهٔ رشد، ارتباطات مغزی کودک بسیار پیچیده می‌شود و تداخل این ارتباطات می‌تواند اثرات بلندمدتی بر رشد وی داشته باشد. در ابتدای تولد، نوزادان به‌واسطهٔ تغذیهٔ کافی و محیط غنی به‌صورت فعالانه در کشف و یادگیری محیط پیرامون خود درگیر هستند (۶). دورهٔ حساس برای بیشتر توانمندی‌های انسان تا قبل از ورود به دورهٔ دبستان، پایان می‌یابد و به درجهٔ پایین‌تری از حساسیت نورون‌های مغزی می‌رسد. توانمندی‌هایی از قبیل بینایی، شنوایی، کنترل عاطفی و روش‌های پاسخگویی به محرک‌ها تا حد بالایی در انتهای دورهٔ اوان کودکی به پایین‌ترین درجهٔ حساسیت مغز می‌رسند (۷). سایر زمینه‌های رشدی نیز همانند رشد زبان، مهارت‌های عددی و ریاضی و مهارت‌های اجتماعی هم در این دوره از بالاترین درجهٔ حساسیت مغز نسبت به دوره‌های دیگر زندگی برخوردارند و همچنین هنگام تولد اندازهٔ مغز نوزاد، یک‌چهارم مغز یک بزرگ‌سال است اما تا سه‌سالگی این اندازه سه برابر اندازهٔ اولیه‌اش می‌شود و این رشد سایزی مغز ارتباط نزدیکی با میزان و کیفیت تعاملات خود با محیط و تجارب مختلف دارد (۸). به‌صورت کلی ۵ سال اول زندگی دوره‌ای از رشد سریع و فشرده است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که در این دوران، کودکان مهارت‌های پایه‌ای اساسی که به‌شدت بر سلامتی، توانایی یادگیری، روابط اجتماعی بعدی و به‌طورکلی موفقیت وی تأثیر بسزایی دارد را رشد می‌دهند (استانداردهای رشدی و یادگیری اولیه، از تولد تا ۵ سالگی (۹). رشد اولیهٔ کودکان پایه‌ای برای یادگیری و تندرستی است و این مهم، اهمیت سال‌های اولیهٔ دوران کودکی را نشان می‌دهد (۱۰). بنابراین می‌توان گفت که بدون شک یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین دوران زندگی آدمی که در آن شخصیت فرد پایه‌ریزی شده و شکل می‌گیرد، دوران کودکی است (۱۱).

امروزه این حقیقت انکارناپذیر به اثبات رسیده است که کودکان در سنین پایین فقط به توجه و مراقبت جسمانی نیاز ندارند، بلکه این توجه باید همهٔ ابعاد وجودی آن‌ها شامل رشد اجتماعی، عاطفی، شناختی و هیجانی آنان را نیز در برگیرد. آموزش کودکان در سال‌های اولیهٔ کودکی و فراهم کردن تجربه‌های عینی برای آن‌ها می‌تواند باعث رشد و تربیت آن‌ها شود؛ زیرا در این دوران، انعطاف پذیری و نقش پذیری در کودک بسیار زیاد است. پرورش کامل استعدادهای کودک به‌ویژه در شش سال اول زندگی او نیاز به محیطی محرک و برانگیزنده دارد (۱۲). با جمع‌بندی نتایج تحقیقات و مطالعات می‌توان چنین نتیجه گرفت که

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

حیطه های رشـــدی جســـمی- حرکتی، شـــناختی، اجتماعی- هیجانی رفتاری و رویکرد یادگیری از هم جدا نیستند و باید به همهٔ ابعاد رشدی کودک توجه داشت و شخصیت کودک را به صورت یک کل نگریست (۱۳). عوامل محیطی زیادی بر رشد کودک در سال‌های اولیه زندگی تأثیرگذار اســت (۱۰). در ســرتاســر جهان توجه روزافزون به اهمیت ســال‌های اولیه کودکی با تأکید بر تدوین و استفاده از استانداردهای رشدی و یادگیری در حال افزایش اســت. کشــورهای پیشــرفته شــاخص‌های دقیق رشـــدی را برای کودکان خود تدوین کرده و از آن‌ها در جهت برنامه‌ریزی آموزشـــی اســـتفاده می‌کنند (۱۴). در کشور ما نیز نیاز به این مقوله احساس می‌شود. در جامعه ما کودکان بیشتر از لحاظ رشدی و به‌واسطه‌ی پزشکان و نه از نظر تکاملی (رشد شناختی و یادگیری) غربالگری می‌شوند؛ بنابراین با توجه به اهمیت و ضرورت وجود استاندارهای رشدی برای کودکان به جهت ارزیابی آنان در حیطه‌های مختلف رشدی و آگاهی از نقاط قوت و ضـــعف آنان در راســـتای ارائه مداخلات بهنگام برای رســـیدن به حداکثر توانایی رشـــدی آنان، هدف این پژوهش اعتباریابی اســـتانداردهای رشـــدی برای کودکان سنین ۳ تا ۴ سال می‌باشد.

روش کار

هدف از این مطالعه اعتباریابی اســـتانداردهای رشـــدی سنجش مهارت‌های شناختی، جسمی- حرکتی، زبان و سوادآموزی، رویکردی به یادگیری و اجتماعی- رفتاری- هیجانی کودکان ۳ تا ۴ ســـال شـــهر تهران بود. روش پژوهش از نظر طرح پژوهش توصـــیفی-همبســـتگی و از نظر هدف جزو پژوهش‌های کاربردی بود. جامعه آماری شامل کلیه کودکان ۳ تا ۴ ساله شهر تهران می‌باشد. حجم نمونه در هر حیطه رشـــدی ۱۰۰ کودک ۳ تا ۴ ســـال و مربیان و والدین آن هاســـت که از طریق نمونه‌گیری خوشـــه‌ای و ماتریســـی در مهدکودک‌ها به دســـت آمد. نمونه از ۵ منطقه جغرافیایی با توجه به ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تهران شامل شـــمال غربی و شـــرقی، جنوب غربی و شـــرقی و مرکز (مناطق ۳، ۵، ۶، ۱۴، ۱۶) انتخاب شـــد. ابزار گردآوری اطلاعـات شـــامـل مقیـاس‌هـای ســـنجش تحولی توانمندی‌های رشـــدی حیطه‌های شـــناخت، زبان و ســـوادآموزی، رویکردی به یادگیری، جســـمی- حرکتی، اجتماعی-رفتاری- هیجانی کودکان ۳ تا ۴ ســـال اســـت که با اســـتفاده از اســـتانداردهای موجود در کشـــورهای مختلف تدوین‌شده است. این مقیاس‌ها شامل موارد زیر است: استانداردهای رشدی ایالت‌های مختلف امریکا از جمله استانداردهای رشدی واشنگتن (۲۰۱۲) که دارای پنج حیطه‌ی شناخت، زبان و سوادآموزی، رویکردی به یادگیری، جسمی- حرکتی، اجتماعی- رفتاری- هیجانی و استانداردهای رشدی نبراسکا (۲۰۱۸) که دارای هفت حیطه‌ی علوم، ریاضی، خلاقیت، زبان، جسمی-حرکتی، رویکردی به یادگیری، اجتماعی- هیجانی می‌باشـــند. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها شـــامل آمار توصـــیفی و ارزیابی روایی از طریق روایی محتوایی و صـــوری و فرهنگی و بررسی اعتبار از طریق اعتبار ارزیاب‌ها، همسانی درونی ابزار، آلفای کرونباخ و باز آزمایی به روش همبســـتگی تعیین شد.

یافته‌ها

در نمونه پژوهش حاضر ۵۰ دختر (۵۰ درصد) و ۵۰ پســر (۵۰ درصـد) شـرکت کردند که میانگین و انحراف معیار ســـن آن‌ها ۴/۷۰ ± ۴۱/۹۱ ماه بود از این تعداد، ۶۴ کودک فرزند اول (۶۴ درصد)، ۳۲ کودک فرزند دوم (۳۲ درصـد) و ۴ کودک فرزند ســوم (۴ درصـد) بودند. آزمودنی های پژوهش بصـــورت مســـاوی ۲۰ نفر (۲۰ درصـد) از مناطق پنج گانه ذکر شـــده انتخاب شـــدند. میانگین و انحراف معیار متغیر سن مادران بچه ها ۷/۱۳ ± ۳۵/۲۶ سال و برای پدران آن‌ها ۷/۸۹ ± ۳۸/۶۱ سال بود. ۵۵ کودک از ۳۶ تا ۴۲ ماه و ۴۵ کودک از ۴۳ تا ۴۸ ماه سن داشتند. در پژوهش حاضر بیشتر پدرها (۴۵ نفر) دارای مدرک دیپلم (۴۵ درصـد) و بیشـــتر مادران (۴۶ نفر) دارای مدرک لیســـانس (۴۶ درصـــد) بودند. میانگین و انحراف معیار نمره کل مقیاس شـــناخت برابر بـا (M= ۹۴/۰۸ و SD= ۲۰/۵۵)، مقیـاس جســـمی حرکتی (M= ۴۱/۱۲ و SD= ۵/۹۷)، رویکرد بـه یادگیری (M= ۴۵/۱۸ و SD= ۷/۳۹)، مقیاس زبان و

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

جدول ۱- همبستگی دو رشته‌ای نقطه‌ای و ضریب دشواری سؤالات مقیاس شناخت و خرده مقیاس‌های آن

مولفه	سؤال	دو رشته ای نقطه ای	ضریب دشواری			مولفه	سؤال	دو رشته‌ای نقطه ای	ضریب دشواری		
			خیر	گاهی	بله				خیر	گاهی	بله
شناخت	۱	۰/۲۹	۰/۶	۰/۲۹	۰/۶۵		۳۶	۰/۶۷	۰/۳	۰/۸	۰/۸۹
	۲	۰/۴۴	۰/۱۵	۰/۲۰	۰/۶۵		۳۷	۰/۳۹	۰/۱۲	۰/۵	۰/۸۳
	۳	۰/۳۸	۰/۱۷	۰/۲۴	۰/۵۹		۳۸	۰/۴۶	۰/۵۴	۰/۲۳	۰/۲۳
	۴	۰/۳۹	۰/۱۹	۰/۲۰	۰/۶۱		۳۹	۰/۵۷	۰/۴۸	۰/۲۲	۰/۳۰
	۵	۰/۳۱	۰/۴	۰/۲۴	۰/۷۲		۴۰	۰/۵۶	۰/۳۷	۰/۲۱	۰/۴۲
	۶	۰/۲۷	۰/۷	۰/۵	۰/۸۸		۴۱	۰/۴۰	۰/۳۷	۰/۲۲	۰/۴۱
	۷	۰/۲۸	۰/۴	۰/۱۱	۰/۸۵		۴۲	۰/۵۹	۰/۱۹	۰/۱۳	۰/۶۸
	۹	۰/۴۳	۰/۱۳	۰/۱۴	۰/۷۳		۴۳	۰/۵۹	۰/۱۳	۰/۱۹	۰/۶۸
تفکر	۱۱	۰/۱۳	۰/۶	۰/۲۱	۰/۷۳		۴۴	۰/۵۹	۰/۸	۰/۱۲	۰/۸۰
	۱۲	۰/۳۴	۰/۷	۰/۱۲	۰/۸۱		۴۵	۰/۵۵	۰/۱۱	۰/۲۲	۰/۶۷
	۱۳	۰/۵۱	۰/۴۲	۰/۲۵	۰/۳۳		۴۶	۰/۵۶	۰/۹	۰/۲۷	۰/۶۴
	۱۴	۰/۵۰	۰/۳	۰/۶	۰/۹۱		۴۷	۰/۳۷	۰/۳	۰/۶	۰/۹۱
	۱۵	۰/۱۵	۰/۲۲	۰/۱۳	۰/۶۵		۴۸	۰/۲۲	۰/۷	۰/۶	۰/۸۷
حساب یا ریاضی	۱۶	۰/۲۳	۰/۶	۰/۱۱	۰/۸۳	علوم	۵۰	۰/۴۴	۰/۱	۰/۸	۰/۹۱
	۱۷	۰/۳۵	۰/۱	۰/۳	۰/۹۶		۵۱	۰/۲۰	۰/۴	۰/۴	۰/۹۲
	۱۸	۰/۲۳	۰/۳۳	۰/۲۶	۰/۴۱		۵۲	۰/۲۸	۰/۱۵	۰/۲۳	۰/۶۲
	۱۹	۰/۴۹	۰/۲	۰/۸	۰/۹۰		۵۳	۰/۳۸	۰/۱۹	۰/۳۳	۰/۴۸
	۲۰	۰/۳۹	۰/۹	۰/۱۱	۰/۸۰		۵۴	۰/۴۷	۰/۳۲	۰/۳۵	۰/۳۳
	۲۱	۰/۵۷	۰/۹	۰/۱۶	۰/۷۵		۵۵	۰/۴۲	۰/۲۵	۰/۲۲	۰/۵۳
	۲۲	۰/۲۸	۰/۵۳	۰/۲۲	۰/۲۵		۵۶	۰/۵۷	۰/۷	۰/۵	۰/۸۸
	۲۳	۰/۲۳	۰/۵	۰/۱۴	۰/۸۱		۵۷	۰/۴۹	۰/۳۰	۰/۱۴	۰/۵۶
	۲۴	۰/۳۵	۰/۸	۰/۲۰	۰/۷۲		۵۸	۰/۴۹	۰/۳۷	۰/۲۰	۰/۴۳
	۲۵	۰/۳۹	۰/۲۸	۰/۲۰	۰/۵۲		۵۹	۰/۵۷	۰/۲۲	۰/۱۴	۰/۶۴
	۲۶	۰/۵۸	۰/۱۸	۰/۲۰	۰/۶۲		۶۰	۰/۳۸	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۵۰
	۲۷	۰/۴۶	۰/۴۴	۰/۱۶	۰/۴۰		۶۱	۰/۴۶	۰/۶۳	۰/۱۵	۰/۲۲
	۲۸	۰/۴۳	۰/۱۹	۰/۱۶	۰/۶۵	مطالعات	۶۲	۰/۳۹	۰/۳	۰/۶	۰/۹۱
	۲۹	۰/۵۰	۰/۲۱	۰/۲۰	۰/۵۹		۶۳	۰/۳۱	۰/۱۰	۰/۱۸	۰/۷۲
	۳۰	۰/۴۹	۰/۸	۰/۹	۰/۸۳		۶۴	۰/۲۵	۰/۱۴	۰/۲۰	۰/۶۶
	۳۱	۰/۴۸	۰/۵۲	۰/۲۱	۰/۲۷		۶۶	۰/۵۸	۰/۴	۰/۷	۰/۸۹
	۳۲	۰/۵۹	۰/۳۹	۰/۲۱	۰/۴۰		۶۷	۰/۲۳	۰/۶۳	۰/۲۶	۰/۱۱
	۳۳	۰/۵۳	۰/۳	۰/۱۲	۰/۸۵		۶۸	۰/۴۴	۰/۵۹	۰/۳۲	۰/۹
	۳۴	۰/۴۹	۰/۵	۰/۱۴	۰/۸۱		۷۰	۰/۳۹	۰/۱۷	۰/۱۰	۰/۷۳
	۳۵	۰/۶۱	۰/۲۰	۰/۷	۰/۷۳						

سوادآموزی (SD= ۱۶/۱۶ و M= ۷۹/۰۵) و نمره کل مقیاس هیجانی-رفتاری-اجتماعی برابر با (SD= ۷/۵۲ و M= ۴۹/۸۷) بود. در جدول شماره ۱ اکثر سؤالات همبستگی مناسبی با نمره کل مقیاس داشتند اما با توجه به همبستگی ضعیف، سؤالات ۸، ۱۰، ۴۹، ۶۵ و ۶۹ از مجموعه سؤالات حذف شدند. با توجه به

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

جدول ۲- همبستگی دو رشته ای نقطه ای و ضریب دشواری سؤالات مقیاس جسمی-حرکتی

مولفه	سؤال	دو رشته ای نقطه ای	ضریب دشواری			مولفه	سؤال	دو رشته ای نقطه ای	ضریب دشواری		
			خیر	گاهی	بله				خیر	گاهی	بله
مهارت‌های حرکتی درشت	۱	۰/۳۵	۰/۱۲	۰/۷	۰/۸۱	مهارت‌های حرکتی ریز	۱۵	۰/۳۱	۰/۱۶	۰/۲۳	۰/۶۱
	۲	۰/۲۰	۰/۱۰	۰/۵	۰/۸۵		۱۶	۰/۳۰	۰/۷	۰/۵	۰/۸۸
	۳	۰/۳۲	۰/۵	۰/۱۲	۰/۸۳		۱۷	۰/۳۷	۰/۴	۰/۸	۰/۸۸
	۴	۰/۲۵	۰/۱۰	۰/۶	۰/۸۴		۱۸	۰/۳۱	۰/۳	۰/۶	۰/۹۱
	۵	۰/۳۵	۰/۱۶	۰/۲۱	۰/۶۳		۱۹	۰/۲۹	۰/۱۵	۰/۱۷	۰/۶۸
	۶	۰/۴۶	۰/۷	۰/۱۱	۰/۸۲		۲۰	۰/۳۲	۰/۸	۰/۱۲	۰/۸۰
	۷	۰/۲۹	۰/۴	۰/۲۳	۰/۷۳		۲۱	۰/۳۳	۰/۹	۰/۲۵	۰/۶۶
	۸	۰/۳۲	۰/۵	۰/۲۳	۰/۷۳		۲۲	۰/۳۷	۰/۱۱	۰/۲۱	۰/۶۸
	۹	۰/۴۲	۰/۱۳	۰/۱۶	۰/۷۱		۲۳	۰/۴۵	۰/۷	۰/۲۵	۰/۶۸
	۱۰	۰/۴۱	۰/۵	۰/۳	۰/۹۲		۲۴	۰/۳۹	۰/۲۳	۰/۲۶	۰/۵۱
	۱۱	۰/۵۶	۰/۳	۰/۱۳	۰/۸۴		۲۵	۰/۴۰	۰/۳۲	۰/۱	۰/۶۷
	۱۲	۰/۵۱	۰/۴	۰/۲۲	۰/۷۴						
	۱۳	۰/۴۲	۰/۹	۰/۲۸	۰/۶۳						
	۱۴	۰/۳۹	۰/۱۵	۰/۲۳	۰/۶۲						

جدول ۳- همبستگی دو رشته‌ای نقطه‌ای و ضریب دشواری سؤالات مقیاس رویکرد به یادگیری

مولفه	سؤال	دو رشته‌ای نقطه ای	ضریب دشواری			مؤلفه	سؤال	دو رشته‌ای نقطه‌ای	ضریب دشواری		
			خیر	گاهی	بله				خیر	گاهی	بله
کنجکاوی و علاقه	۱	۰/۴۲	۰/۴	۰/۶	۰/۹۰	تعمق	۲۱	۰/۲۴	۰/۳	۰/۱۳	۰/۸۴
	۲	۰/۶۳	۰/۶	۰/۱۵	۰/۷۹		۲۲	۰/۲۶	۰/۴	۰/۹	۰/۸۷
	۴	۰/۴۵	۰/۳	۰/۸	۰/۸۹		۲۳	۰/۶۱	۰/۱۹	۰/۲۵	۰/۵۶
	۵	۰/۳۲	۰/۳	۰/۴	۰/۹۳		۲۴	۰/۶۶	۰/۲۱	۰/۱۹	۰/۶۰
	۶	۰/۳۹	۰/۲	۰/۴	۰/۹۴		۲۵	۰/۴۰	۰/۸	۰/۲۶	۰/۶۶
	۷	۰/۶۳	۰/۱۱	۰/۱۵	۰/۷۴	خلاقیت	۲۶	۰/۴۴	۰/۵	۰/۷	۰/۸۸
	۹	۰/۳۳	۰/۳	۰/۷	۰/۹۰		۲۷	۰/۳۵	۰/۴	۰/۹	۰/۸۷
	۱۰	۰/۵۰	۰/۸	۰/۱۵	۰/۷۷		۲۸	۰/۳۵	۰/۶	۰/۱۲	۰/۸۲
	۱۱	۰/۵۹	۰/۷	۰/۱۵	۰/۷۸		۲۹	۰/۵۶	۰/۱۰	۰/۲۱	۰/۶۹
	۱۲	۰/۴۶	۰/۴۱	۰/۱۸	۰/۴۱		۳۰	۰/۵۵	۰/۱۴	۰/۱۷	۰/۶۹
	۱۳	۰/۴۳	۰/۷	۰/۱۲	۰/۸۱						
پایداری توجه	۱۴	۰/۳۲	۰/۶	۰/۱۹	۰/۷۵						
	۱۵	۰/۶۱	۰/۲۰	۰/۳۲	۰/۴۸						
	۱۶	۰/۳۷	۰/۱	۰/۶	۰/۹۳						
	۱۷	۰/۳۹	۰/۳	۰/۱۶	۰/۸۱						
	۱۹	۰/۴۱	۰/۱۰	۰/۲۰	۰/۷۰						
	۲۰	۰/۶۳	۰/۱۳	۰/۲۸	۰/۵۹						

همبستگی سؤالات با نمره کل می‌توان متوجه شد که هر سؤال با مقیاس خود همبستگی بالایی دارد که نشان‌دهنده همسانی درونی سؤالات با مقیاس است. ازنظر ضریب دشواری نیز بیشتر سؤالات در طیف «بلی» پاسخ داده شده‌اند.

طبق نتایج تحلیل و مندرج در جدول شماره ۲، همبستگی سؤالات با نمره کل آزمون مناسب بود و حذف هیچ‌کدام منجر به افزایش اعتبار آزمون نمی‌شد. همچنین همبستگی درونی سؤالات با نمره کل مقیاس خود بالابود.

بر اساس نتایج حاصل در جدول شماره ۳، سؤالات ۳، ۸، ۱۸ به دلیل همبستگی ضعیف با کل آزمون حذف

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

جدول ٤- همبستگی دو رشته ای نقطه ای و ضریب دشواری سؤالات مقیاس رویکرد به یادگیری

مقیاس	سؤال	دو رشته ای نقطه ای	ضریب دشواری خیر	ضریب دشواری گاهی	ضریب دشواری بله
زبان درکی	۱	۰/۴۲	۰/۳	۰/۱۶	۰/۸۰
	۲	۰/۴۹	۰/۲	۰/۱۱	۰/۸۶
	۳	۰/۵۱	۰/۳۴	۰/۲۱	۰/۴۴
	۴	۰/۳۶	۰/۱۷	۰/۲۱	۰/۶۱
	۵	۰/۳۰	۰/۱	۰/۹	۰/۸۹
	۶	۰/۵۱	۰/۱	۰	۰/۹۸
	۷	۰/۵۲	۰/۵	۳۲/۳	۶۲/۶
	۸	۰/۴۰	۱۰/۱	۳۹/۴	۵۰/۵
	۹	۰/۴۲	۹/۱	۲۶/۳	۶۴/۶
	۱۰	۰/۴۵	۰/۴	۴۵/۵	۵۰/۵
	۱۱	۰/۵۴	۰/۱	۲۲/۲	۷۶/۸
	۱۲	۰/۳۴	۰/۴	۱۹/۲	۷۶/۸
	۱۳	۰/۴۵	۰/۳	۱۷/۲	۷۹/۸
	۱۴	۰/۳۴	۱۶/۲	۱۴/۱	۶۹/۷
	۱۵	۰/۴۷	۱۲/۱	۴۰/۴	۴۷/۵
	۱۶	۰/۵۳	۱۶/۲	۲۶/۳	۵۷/۶
	۱۷	۰/۵۴	۰/۳	۲۰/۲	۷۶/۸
	۱۸	۰/۶۷	۷/۱	۲۰/۲	۷۲/۷
	۱۹	۰/۴۱	۶/۱	۲۴/۲	۶۹/۷
خواندن	۳۸	۰/۴۸	۵۰/۵	۱۹/۲	۳۰/۳
	۳۹	۰/۴۳	۴۵/۵	۲۵/۳	۲۰/۲
	۴۰	۰/۵۴	۵۵/۶	۲۸/۳	۱۶/۲
	۴۱	۰/۴۸	۵۹/۶	۲۴/۲	۱۶/۲
	۴۲	۰/۵۵	۳۲/۲	۱۶/۲	۶۰/۶
	۴۳	۰/۵۱	۵۴/۵	۲۰/۲	۲۵/۳
	۴۴	۰/۴۹	۱۴/۱	۱۵/۲	۷۰/۷
	۴۵	۰/۴۵	۷/۱	۱۴/۱	۷۸/۸
	۴۶	۰/۴۳	۹/۱	۱۲/۱	۷۸/۸
	۴۷	۰/۵۵	۰/۴	۱۶/۲	۷۹/۸
	۴۸	۰/۳۳	۱۲/۱	۴۵/۵	۴۲/۴

مقیاس	سؤال	دو رشته ای نقطه ای	ضریب دشواری خیر	ضریب دشواری گاهی	ضریب دشواری بله
زبان بیانی	۲۰	۰/۴۶	۰/۴	۸/۱	۸۷/۹
	۲۱	۰/۴۸	۰/۴	۱۵/۲	۸۰/۸
	۲۲	۰/۵۱	۰/۱	۱۶/۲	۸۲/۸
	۲۳	۰/۴۴۳	۲۷/۳	۱۷/۲	۵۵/۶
	۲۴	۰/۳۸	۵/۱	۸/۱	۸۶/۹
	۲۵	۰/۴۶	۸/۱	۱۴/۱	۷۷/۸
	۲۶	۰/۵۶	۶/۱	۳۳/۳	۶۰/۶
	۲۷	۰/۵۰	۱۸/۲	۳۶/۴	۴۵/۵
	۲۸	۰/۵۴	۱۱/۱	۱۴/۱	۷۴/۷
	۲۹	۰/۶۷	۱۳/۱	۱۰/۱	۷۶/۸
	۳۰	۰/۵۶	۶/۱	۸/۱	۸۵/۹
	۳۱	۰/۴۷	۷/۱	۲۱/۲	۷۱/۷
	۳۲	۰/۵۱	۰/۳	۵/۱	۹۱/۹
	۳۳	۰/۴۰	۱۶/۲	۹/۱	۷۴/۷
	۳۴	۰/۵۷	۱۴/۱	۳۲/۲	۶۲/۶
	۳۵	۰/۴۰	۵/۱	۲۱/۲	۷۳/۷
	۳۶	۰/۵۳	۰/۳	۱۱/۱	۸۵/۹
	۳۷	۰/۴۱	۲۳/۲	۴۵/۵	۳۱/۳
نوشتن	۴۹	۰/۳۲	۵/۱	۱۳/۱	۸۱/۸
	۵۰	۰/۴۳	۸۳/۸	۸/۱	۸/۱
	۵۱	۰/۳۴	۰	۱۴/۱	۸۵/۹
	۵۲	۰/۴۸	۵۷/۶	۲۷/۳	۱۵/۲
	۵۳	۰/۴۱	۱۸/۲	۱۶/۲	۶۵/۷
	۵۴	۰/۴۰	۷۱/۷	۱۲/۱	۱۶/۲

شدند.

همانطور که در جدول شماره ۴ مشاهده می‌شود ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس زبان و سوادآموزی در کل نمو نه پژوهش مطلوب است به‌صورت ویژه، همبستگی درونی هر سؤال با نمره کل مقیاس تقریباً بالا بود و حذف هیچ سؤالی منجر به افزایش چشمگیر ضریب آلفا نمی شد بنابراین هیچ سؤالی در این مرحله حذف نشد

طبق نتایج جدول شماره ۵، کلیه سؤالات با نمره کل آزمون همبستگی مناسبی داشتن و هیچ‌کدام حذف نشدند. همچنین همبستگی درونی سؤالات با مقیاس خود مناسب بود. ازنظر ضریب دشواری نیز تمامی سؤالات در طیف بلی بیشتر پاسخ‌داده‌شده‌اند که نشان‌دهنده سهولت آزمون می‌باشد.

بحث

در این پژوهش ضریب دشواری (درصد پاسخ‌دهندگان به هر سؤال بر اساس طیف سه‌درجه‌ای) ارائه‌شده است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که ضریب دشواری مقیاس جسمی-حرکتی (درصد پاسخ‌گویی به هر گزینه سؤال) در حیطه مهارت های حرکتی درشت و مهارت‌های حرکتی ظریف ۲۹ در سطح بلی قرار دارد؛ بنابراین ضریب دشواری سؤالات مقیاس جسمی-حرکتی سهولت متوسط به بالای سؤالات را نشان می‌دهد. در سؤالات رویکرد به یادگیری در سطح کنجکاوی و علاقه، سؤالات در طیف بلی قرار دارد.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

جدول ۵- همبستگی دو رشته‌ای و ضریب دشواری سؤالات مقیاس هیجانی- رفتاری- اجتماعی

مؤلفه	سؤال	دو رشته‌ای نقطه‌ای	ضریب دشواری			مؤلفه	سؤال	دو رشته‌ای نقطه‌ای	ضریب دشواری		
			خیر	گاهی	بله				خیر	گاهی	بله
خود پنداره	۱	۰/۳۴	۰/۸	۰/۱۸	۰/۷۴	تعامل با همسالان و بزرگسالان	۱۳	۰/۵۳	۰/۴	۰/۱۹	۰/۷۷
	۲	۰/۴۳	۰/۳	۰/۵	۰/۹۲		۱۴	۰/۴۲	۰	۰	۰/۱۰۰
	۳	۰/۴۲	۰/۱	۰/۶	۰/۹۳		۱۵	۰/۵۶	۰/۳	۰/۸	۰/۸۹
	۴	۰/۵۳	۰/۱	۰/۵	۰/۹۴		۱۶	۰/۴۲	۰/۹	۰/۲۶	۰/۶۵
	۵	۰/۴۲	۰/۳	۰/۱	۰/۹۶		۱۷	۰/۳۸	۰/۱	۰/۴	۰/۹۵
خودتنظیمی	۶	۰/۵۱	۰/۵	۰/۱۶	۰/۷۹		۱۸	۰/۳۷	۰/۸	۰/۱۵	۰/۷۷
	۷	۰/۷۰	۰/۱۰	۰/۲۶	۰/۶۴		۱۹	۰/۴۸	۰/۷	۰/۲۱	۰/۷۲
	۸	۰/۴۲	۰	۰/۹	۰/۹۱		۲۰	۰/۴۷	۰/۳	۰/۷	۰/۹۰
	۹	۰/۴۵	۰/۱۴	۰/۳۳	۰/۵۳		۲۱	۰/۶۱	۰/۲۵	۰/۳۰	۰/۴۵
	۱۰	۰/۵۷	۰/۱۴	۰/۱۷	۰/۶۹		۲۲	۰/۳۷	۰/۲۴	۰/۲۶	۰/۵۰
	۱۱	۰/۵۴	۰/۱۹	۰/۳۳	۰/۴۸		۲۳	۰/۵۰	۰/۵	۰/۳۵	۰/۶۰
	۱۲	۰/۶۲	۰/۲	۰/۷	۰/۹۱		۲۴	۰/۶۲	۰/۷	۰/۳۰	۰/۶۳
رفتار اجتماعی	۲۵	۰/۳۹	۰/۴	۰/۶	۰/۹۰						
	۲۶	۰/۵۴	۰/۵	۰/۱۳	۰/۸۲						
	۲۷	۰/۴۸	۰	۰/۵	۰/۹۵						
	۲۸	۰/۵۵	۰/۵	۰/۱۲	۰/۸۳						
	۲۹	۰/۵۳	۰/۲۵	۰/۲۲	۰/۵۳						
	۳۰	۰/۵۹	۰/۲۹	۰/۳۲	۰/۳۹						

حیطه پایداری توجه، ضریب دشواری بیشتر سؤالات در سطح بلی قرار دارد. حیطه خلاقیت و حیطه تعمق در سطح بلی قرار دارد؛ بنابراین ضریب دشواری سؤالات رویکرد به یادگیری سهولت متوسط به بالای سؤالات را نشان می‌دهد. ضریب دشواری سؤالات مقیاس زبان و سوادآموزی، سؤالات حیطه زبان درکی و زبان بیانی در معیار بلی قرار دارد. ضریب دشواری خواندن در سطح بلی گاهی قرار دارد و سؤالات حیطه نوشتن به‌جز سؤالات ۵۰، ۵۲، ۵۴ در سطح بلی قرار دارد. در کل می‌توان بیان داشت ضریب دشواری سؤالات مقیاس زبان و سوادآموزی ضریب، سهولت متوسط به بالای سؤالات را نشان می‌دهد. در سؤالات هیجانی اجتماعی حیطه رفتاری خود پنداره، خود مدیریتی، رفتار اجتماعی ضریب دشواری بیشتر سؤالات در سطح بلی قرار دارد بنابراین، ضریب دشواری نشان‌دهنده سهولت متوسط به بالای سؤالات است؛ بنابراین بر اساس یافته‌های پژوهش در زمینه ضریب دشواری سؤالات، اکثریت سؤالات، نشان‌دهنده سهولت متوسط به بالای سؤالات را نشان می‌دهد. یافته‌های مربوط به کیفیت زندگی و مؤلفه‌های آن با یافته‌های ساوی (Savoy) و همکاران (۲۰۱۵) (۱۳) همسو است. در پژوهشی ادارهٔ آموزش‌وپرورش ایالت مینه سوتا (۲۰۰۲ ـــ ۲۰۰۴) به ارزیابی رشدی کودکان صورت گرفته است که نتایج پژوهش نشان‌دهنده دشواری سؤالات در حیطه ریاضی می‌باشد. پژوهش دیگری در سال ۲۰۱۰ توسط وزارت بهداشت، درمان و خدمات انسانی آمریکا در ارتباط با تأثیرگذاری برنامه‌ای سرآغاز بر رشد شناختی، عاطفی- اجتماعی و سلامت جسمانی صورت گرفت و کودکان ۴ ساله در واژگان و کودکان ۳ ساله نیز در درک مطلب به‌طور قابل‌توجهی عملکرد بهتری را نسبت به گروه کنترل داشتند (۱۴).

نتیجه‌گیری

در تبیین یافته‌های پژوهش می‌توان بیان نمود که سیاهه از پایایی بالایی در تمامی حیطه‌ها برخوردار است این امر توانایی تکرارپذیری این سیاهه را در جامعه اثبات می‌نماید که با مطالعات خارجی و داخلی مشابه همخوانی دارد. از آنجاکه پایایی شرط لازم برای روایی است. به عبارتی چنانچه سنجه‌ای دارای پایایی نباشد نمی‌تواند مقدار درست و واقعی یک پدیده را نشان دهد؛ با توجه به روایی و پایایی مناسب سیاهه مهارت‌های رشدی شناختی، زبان و سوادآموزی، جسمی- حرکتی،

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]

رویکردی به یادگیری، اجتماعی- رفتاری- هیجانی پیشنهاد می‌گردد که برای ارزیابی مهارت‌های رشدی شناختی، زبان و سوادآموزی، جسمی حرکتی، رویکردی به یادگیری، اجتماعی- رفتاری- هیجانی کودکان ۳ ـــ ۴ سال در مناطق و فرهنگ‌های مختلف ایران از این سیاهه استفاده گردد.

References

1. Bertrams A, Englert C, Dickhäuser O, Baumeister RF. Role of self-control strength in the relation between anxiety and cognitive performance. Emotion. 2013;13(4):668-80.
2. Brown GC, Brown MM, Sharma S, Brown H, Gozum M, Denton P. Quality of life associated with diabetes mellitus in an adult population. J Diabetes Complications. 2000;14(1):18-24.
3. Yanguas J, Pinazo-Henandis S, Tarazona-Santabalbina FJ. The complexity of loneliness. Acta Biomed. 2018;89(2):302-314.
4. Pallavicini F, Pepe A, Mantovani F. The Effects of Playing Video Games on Stress, Anxiety, Depression, Loneliness, and Gaming Disorder During the Early Stages of the COVID-19 Pandemic: PRISMA Systematic Review. Cyberpsychol Behav Soc Netw. 2022;25(6):334-354.
5. Kang NG, You MA. Association of perceived stress and self-control with health-promoting behaviors in adolescents: A cross-sectional study. Medicine (Baltimore). 2018;97(34):e11880.
6. Bao P, Jing J, Yang WH, Li XH, Cai YS. Violence-related behaviors among adolescents and its association with cognitive emotion regulation strategies. World J Pediatr. 2016;12(1):82-7.
7. Chen MY, James K, Wang EK. Comparison of health-promoting behavior between Taiwanese and American adolescents: a cross-sectional questionnaire survey. Int J Nurs Stud. 2007;44(1):59-69.
8. Chen CM, Kuo SF, Chou YH, Chen HC. Postpartum Taiwanese women: their postpartum depression, social support and health-promoting lifestyle profiles. J Clin Nurs. 2007;16(8):1550-60.
9. Yang RJ, Wang EK, Hsieh YS, Chen MY. Irregular breakfast eating and health status among adolescents in Taiwan. BMC Public Health. 2006;6:295.
10. Seo EJ, Ahn JA, Hayman LL, Kim CJ. The Association Between Perceived Stress and Quality of Life in University Students: The Parallel Mediating Role of Depressive Symptoms and Health-Promoting Behaviors. Asian Nurs Res (Korean Soc Nurs Sci). 2018;12(3):190-196.
11. El Ansari W, Adetunji H, Oskrochi R. Food and mental health: relationship between food and perceived stress and depressive symptoms among university students in the United Kingdom. Cent Eur J Public Health. 2014;22(2):90-7.
12. Kim S, Noh D, Park SI. Mediating effect of stress on the association between early trauma and psychological distress in Korean college students: a cross-sectional observational study. J Psychiatr Ment Health Nurs. 2015;22(10):784-91.
13. Savoy SM, Penckofer S. Depressive symptoms impact health-promoting lifestyle behaviors and quality of life in healthy women. J Cardiovasc Nurs. 2015;30(4):360-72.
14. Pires R, Araújo-Pedrosa A, Canavarro MC. Examining the links between perceived impact of pregnancy, depressive symptoms, and quality of life during adolescent pregnancy: the buffering role of social support. Matern Child Health J. 2014;18(4):789-800.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-05-09]